

ISTORIA HUNNILORU.

(Dupa mai multi Autori.)

Hunnii — dupo cum scrie D. de Guignes, carele infirmatiunile sale si-li-o luatu chiaru din litteratur'a chinea*) in Chin'a fura cunoscuti mai multu decat cu 2000 inainte de nascerea lui Christu. Ei locuau langa frontier'a nordica a Chinei pe unu terenu de pamentu de 500 miluri; dela Occidente spre Oriente pen' la Tartarii Mantchewschici; si dela nordu spre sud (amedi) trei miluri pen' la Tibetu si pen' la grandiosii muri chinesi.

Hunnii avau o cautatura cruda si infioratoria; se nutrau cu radecini crude si cu carne de calu; ratacu cu ordele loru preste munti si pre'n paduri incocce si incolu; familiile loru si-le duciu cu carulu dupo sine; mai totu-deanna erau calari si nece odata nu se luptau ca pedestri; avau o desteritate mare de a trage cu arculu inco si fugindu; nu sciiau despre nece un'a lege de casatoria; nu cunoscu alt'a virtute decat eroismulu celu neinspaimantaveru si rar'a fidelitate in tinerea promisiuniloru sale; faciu ne'ncetate excursiuni in teritoriulu veciniloru sei; cu mare pofta se incercau a cuceri de acelu felu de provincii, care dela natura se fie mai favorite, de catu desiertele loru. Imperatii chinesi voindu a se asecura de incursiunile loru s'au intaritu cu muri camu de 400 m. inalti. — Pescurtu, Hunnii fura produsulu celu mai infioratoriu al' Tartariei — nascuti — dupo-cum dice Iornande Episcopulu si istoriculu goticu de'n amestecarea cu spiritele cele necurate.

Intre Hunni se produsera resbelle interne; Hunnii nordici fiind invinsi fugira in tienaturile

cele apusene. Multe orde se intrunira in tienutulu Siberiei. Dupo ce de alte popore vagabunde, care nevalira in Tartari'a apusena, s'ar' fi respinsu, trecura Fl. Volga si atacara pe Alani, cari locuau langa Palus Maeotis (acum Marea azorica). Acestia intocma ca si Hunnii duciu o vietia nomadica; avau datini forte selbatice: pe enemicii sei, dupoce iucidu, i belu, si de'n pelea loru, carea de'nperuna cu capulu o trageu de pe corpu si-gatu pentru cai asternuturi de sei. Se respandira unii de'ncocce, altii de'n colo de fl. Don. Tienutulu celu mare de'ntre fl. Don si Volga se coprinse apoi de Hunni; inse acestia nu remasera indelungu tempu acolo.

Insetati dupo cucerinti noue trecura preste fl. Don; pe Alani si pe barbarii de'n vecinatate parte i-au taietu, parte i-au astrinsu a se alia cu densii. Dup'aceea pe Ostgoti i-alungara preste Borystene si Dniestru. Pe Vestgoti inco i-atacara si i-stremtorira la Dunare.

Gotii, a carora Regi si-estinsera cucerintiele dela Danubiu pen' la marea Baltica, primindu scire despre intrarea Hunniloru se infricara; de orace ei pe acestia si-intipueu ca pe nescari monstrie, cari au venitu ca se inghitia omeni. Pentru aceea de frica se vediura nevoiti asi-parasi tienutulu dela Danubiu, lassandulu prada Hunniloru. (Intrarea acestora in Dacia Traiana se pune a se fi intemplatu in a 376, sub Duc'a loru Balamberu). — Mai 200,000 Vestgoti se allara pe acestu tempu langa malulu stengu al' Danubialui. Ei se rugara de Romani, ca se le conceda a trece Danubialu si se-i primisca in Imperiulu loru, apromitinduse, ca voru aperi cu sangele loru Imperiulu, in contra tuturoru atacuriloru, ce s'ar' face de'n partea enemiloru. Spre acestu scopu si tramisera legati la Imperatorele Orientelui, Valente. (carele a domni

*) Milot pag. 98—99, Tom. IV.

364—378). Acesta lingusinduse de cugetulu de a fi domnulu unei natiuni bellicose si ne aducandusi aminte, ca acesti subditi potu se-i devina cu tempu enemicii cei mai periculosi, i-a primitu in Imperiu, si li-a asemnatu pentru locuintia si nutritie pamentu in Traci'a in 376; totusi sub conditiunea, cá inainte de ce ar' pasi preste Danubiin se depuna tóte armele. Inse Romanii acum mai mare grijia avéu de ai despoia de avere, de catu ale luá armele. Vestgotii vediendu poft'a de dobenda a domniloru sei, erau mai bucurosi a-i multiumi cu alte sacrificii decatú a si estradá armele.

Nu multu dup' aceea rugara si Ostgotii pe Valente, cá se i-primésca in Imperiu; inse elu acum aducandusi aminte ca astfelin de ospeti potu se-i fie spre periculu, nu vrú a-i primi.

Cumca Vestgotii au devenitu in fapta periculosi pentru Romani s'au vediutu destulu de chiaru de'n intemparile dup' aceea armate. Ei adeca cu ocasiunea unei fóméti fiindu de Lupiciniu Comitele Traciei impiedecati intru procurarea mediloceloru devuincioase spre nutritie, s'au resculatu, si la Adrianopolu in 378 au reputatu o stralucita vikipedia asupra lui Valente, carele aici si — si aflá mortea. La acést'a resculare luare si Hunii parte fiindu invitati de Vestgotii.

Pre candu a imparatitu Arcadiu (395—408) fiulu celu mai mare alui Theodosiu, Rufinu tutorele aceluia, voindu parte a impiedecá intreprinderile rivalului seu Stilicone, tutorele Occidentelui, parte a se face ne'ncungiuraveru pentru Arcadiu, invita in secretu pe Hunni, cá se intre in Imperiu. Acestia au si trecutú fl. Don, au descensu muntii Caucasului, si au predatu Armeni'a, Cappadochi'a, Cilici'a si Syri'a.

Pe tempulu lui Theodosiu II (408—450) Imparatorele Orientelui, Hunii populu celu mai infioratoriu intre toti populii barbari, facura noue incursiuni in Imperiulu romanu. Ei fura sub conducerea fratiloru Bleda*) (dela a. 434—444) si Attil'a (dela a. 434—453), carele se numea sbiciulu lui Dumnezeu; ambii asemene la cautatura si in privint'a eroismului rivali. Pe Theodosiu II lu astrinsera la o pace rusinosa, pre'n care elu se

oblega a plati pe totu anulu 700 ponti auri, si deodata a nu prestá ajutoriu la enemicii Hunniloru. Dupo acést'a pace ambii frati se estinsera cu incursiunile sale cele depradatore in Tartari'a pen' la confiniile Chinei. Dup' aceea mai sumeti se re'ntorsera éra in Europ'a; incepura asi-bate jocu de Romani, si cautau pretestu cá se franga pacea incheiéta cu densii; trecura Danubiulu; predara Mesia superioare; strabatura pen' la cetatea Naissu si intrara in Traci'a; lassara dupo sene urme triste pe totu loculu, pe unde ajunsera: Cetati ruinate; gramadi de cadavre. Unu altu tractatu, ce lu inchiéséra acum cu Romani numai pe catuva tempu le putú astemperá setea de sange.

Precatu fú Attil'a de priceputu si poftitoriu de onore; pre atatu fú elu si de astutu cá barbatu de Statu. Totusi pre langa totu foculu curagiului fú in tréb'a sa unu belliduce intielleptu. Voindu a domni numai singuru in 444 ucise pre fratele seu Bleda de'n cauza, cum se dice, ca ar' fi trecutú preste sfer'a lucrarei siesi incredintiate. Acum Attil'a si estinse domni'a preste unu tienutu vastu de pamentu: pe de o parte pen' la marea Baltic'a; pe de alt'a la marea Indica. Chinesii inco tramisera legati spre asi areta devotamentulu. Pe Romani i-amerintiá cu apunere totale. — Attil'a ce e dreptu fú unu principe far' de Religiuine; totusi sciú elu pré bine a se folosi de superstitiunea populului. Elu dicea cumca in unu modu miraveru ar' fi aflu gladiulu lui Marte, acé'a, pe care Scytii mai na'nte lu adorasera, ca pe un'a icona a Zeitatiei loru. De aici populu si soldatii erau de credint'a, cumca Attil'a tote intreprinderile le face indemnatu si condusu de Zeulu resboiului. Acést'a pe soldatii i-animá si i-facea mai bravi si mai crudeli. (Va urma.)

SENTINTIE SI CUGETARI.

Tristatiunea usiora este vorbitóre; intristarea grea este muta. Seneca.

Prietinia este darulu celu mai sfantu; Ddiu nu ne a potutu darui cu nimicu mai sfantu: aceeași da unu deresu bucuriiloru si alina ori ce durere; ear unu prietinu póte avea oricine care scie insusi elu ce insémna a fi prietinu. Tiedge.

Celu care iubesco, si tace, si se lipsesco, si móre, acela móre ca martiru. Mohamed.

*) Dupo Prosperu istoricu gallicu: Buda; dupo Priscu ritorulu scriitoriu byzantinu: Bledas; dupo Iornande, Paulu Diaconulu si mai multi; Bleda si Bleda.

OBSERVATIUNI STATISTICĀE

despre cultivatiunea pământului Europei.

Че мѣлоче аѣ адоперат Стателе европене пентрѣ инaintарea индустрией мануфактриче?
(Urmare.)

VI. Ин зпеле цери гзверниеле ши сочиетъциеле привате даѣ премие мануфакторилор челор маѣ distincti, каиї, medalie, лъздѣторѣ, днкъ ши ordinї кавалерештї. Ин Енглїтера, Франчїа, Белдїѣ, Данїмарка, Австриа, Првсїа сѣнт мълте есемпле де сочиетъци де ачесте привате каре-ши пропън де а премїа не инвенторїї о перфекциѣнторїї машинелор, днкъ ле даѣ ши мѣлоче печесарїе ла фачереа спереминтелор.

VII. Чеа маѣ таре парте а Стателор Европей, ин спечїе Франчїа, Англїа, Австриа, Првсїа, Белдїѣл фвндарѣ ставереминте де инведътър пентрѣ ардїеле индустриалї, прекън сѣнт: скѣлеле де ардїї ши местерїї, скѣлеле де механикъ ши кемїѣ аплекать ла ардїї, скѣлеле де технолоциѣ, инстїтутеле полїтехнїче. Интре атжте инстїтвчївнї ал кърор скоп есте а зпї шгїїнда кѣ прантека, челе маѣ репънїте сѣнт ин Европа инстїтутеле полїтехнїче дїн Парїс ши дїн Вїена. Ин инстїтутеле ачесте се консервѣ моделе дїн тѣте машинеле челе маѣ импортанцїї, ши прїн ачесте ле креште фолосѣла кѣ атжт маѣ таре.

VIII. Ка съ се indemne оменїї ши маѣ таре, ши съ айе окъж зне де а инведа зпїї дела ардїї днкъ ши маѣ мълт с'а интродѣс маѣ ин тѣте Стателе Европей еспвсечїзнае продънтелор индустриалї пзта ачелорѣ пѣчїзнаалї о ши ачелор стръїне. Еспвсечїзнае аста аша се фаче, кѣ ин зпеле тїмизрї але апълї ин зрвїле капїталї, о ши интр'алте центре маѣ импорате се пзп интр'ан лок анъмїг ла ведереа тѣтърор тѣте продънтеле зпїї рат, о але маѣ мълтор ратърї де индустрїѣ; интр'ан лок се аратъ п. е. пзта продънтеле индустрией агрїколе, интр'алтѣ мануфактъреле, интр'алтѣ продънтеле нїлтърей, скълтърей ши аша маѣ инколо; аїчї се адънъ аної дорїторїї де а ведеа лъкрърї де индустрїѣ ши де арте, ле прївекъ, се мїрѣ ши инвѣдъ; агрїкълторїѣл веде пѣште вїте ингръшате дънъ арте ши интрѣвѣ де модрѣл кѣн с'аѣ пзтѣтѣ фаче ачесте мїнънї фїрештїї, инвѣдъ ши се инчѣркъ а фаче асемене, сѣѣ ши маѣ вїне; веде зп пългїѣ маѣ зпн, о машинъ де имълътїг п. а. ле компърѣ, ши-ле фаче, ши ле фолосеште кѣ до-вжндѣ. Асемїне инвѣдъ ши месгерїї, мануфактър-

рарїї, артїстїї. Кѣ ачест мїжлок се дешгѣнтѣ емълчїзнае, се проведе оноеї ши интереслїѣ фаврїкѣторилор челор маѣ distincti, ши се лъценше че е маѣ зпнѣ. — Еспвсечїзнае ачесте кѣ атжт респвндѣ маѣ вїне скопелї кѣ кѣт сѣнт маѣ зпїверсалї, маѣ де мълте ратърї де индустрїѣ. Челе маѣ фѣтѣсе еспвсечїзнї се фак ин Лондра, Парїс, Вїена, Търїнѣ, Мїланѣ, Петрѣвзргѣ ш. а. Дънъче с'а фъкѣт еспвсечїзнае чеа зпїверсале ин Лондра, еспвсечїзнае вор девенї ординарїе претъїнде. Ин зпеле Стате сѣнт ши еспвсечїзнї перманендї де зпеле ратърї де индустрїѣ пѣчїзнале. Пе сате с'ар пзтеа фаче еспвсечїзнае индустрией агрїколе ин сервѣторїеле агрономїче.

IX. Индустриа мануфактриче пѣ нѣте проспера ин мълте локърї, пентрѣкѣ местерїї сѣнт сѣрачї, пѣ-шї потѣ кѣштїга матерїеле прїме, о пѣ-шї потѣ вїнде продънтеле. Ка съ имплицекъ лїнселе ачесте, ин зпеле Стате с'аѣ редїкат сочиетъци привате, каре даѣ матерїеле прїме мештерїлор кѣ прецїзрї moderate ши проведѣ ка съ-шї нѣгѣ вїнде продънтеле индустрией сале. Ин Англїа сѣнт пїаде, знде мануфактъреле афлѣ тречере тотдеазна.

X. Ин темизрїле маѣ дїн зртѣ фѣ ажъгать индустриа мануфактриче ин ценере ши кѣ аалте мїжлѣче, аша с'а маѣ индрептан, с'а меїорат мълт сортеа чеа трїстѣ а мануфактърелор, с'а determinat пзтерѣл ѓрелор пентрѣ лъкрѣторїї, маѣ алес пентрѣ прънчїї карї лъкрѣ ин фаврїче, кѣ се гърво-век ши се стїнгѣ де мїчї ин фаврїчеле знде пѣ ле даѣ репавсѣла чел печесарїѣ, ши-ї окъпъ преа интїнѣ кѣ лъкрѣ фаврїканцїї чеї тїръношї; с'аѣ меїорат ин мълте локърї локвїнделе лъкрѣторилор; с'аѣ редїкат ин мълте локърї касе де крѣдат ши де ажѣторїѣ импрвмът; с'аѣ скъзѣт прецїзрїле мїжлѣчелор вїедеї, ин зртареа агрїкълтърей инaintате; с'аѣ имълцїг ши с'аѣ инлеснїг мїжлѣчеле де комънїкчїзнае, ши маѣ пресѣс де тѣте с'аѣ реформат лециеле тарїфелор доганалї.

Спечїармїнте ачестѣ мїжлок дїн зртѣ авѣ лок ин Брїтанїа таре, ачї лъндарѣ сїстема чеа протепторїѣ ши дедерѣ лївертате ценераре а адъче вѣкате стръїне дїн тѣте пърдїеле лъмеї; индустриа врїтанїкѣ пѣ се рестрїнѣ маѣ мълт пзта интре мардїїне ши продънчїзнае Брїтанїей. Продънчїзнае врїтанїкѣ импедека маѣ пайнте крештереа попорѣчїзнаей, ши фїїндкѣ ераѣ скътпне мїжлѣчеле вїециї, се скътпнїаѣ ши шърїеле, ши прїн ачесте лї се импвдїна тречереа ши консѣтѣл.

Манѡфактуре де инѡ ши де кѡнепъ.

Манѡфактуреле де инѡ ши де кѡнепъ свѡт челе маї де фрънте интре челе че-шиї їес матерїеле прїме дїн ретнѡл веѡетаверѡ, сѡѡ ал пѡжтелор.

Ин Ѣрманїа свѡт челе маї мѡлте машїне де торсѡ инѡ ши кѡнепъ, даѡ торѡѡ нѡ пѡмаї манѡфактурелор Ѣрмане, ма ши челор дїн Елвекїа, Оланда, Франчїа, Енглїтера. Акѡм їнсе ѡ мѡлт маї мїкѡ еспъртѡчїзнеа їнѡлїї ши а кѡнепѡї дїн Ѣрманїа їн Енглїтера, фїїндѡ дела а. 1815 їнкоче Англїї аѡ їнченѡт а лѡдїї пѡнза де вѡтѡак, ши аша де атѡнчї а скѡзѡт таре всѡл пѡнзеї де їнѡ.

Спемѡ (спертѡ) се адѡче маї мѡлтѡ дїн Белѡїї, апої дїн Скоѡїа, Франчїа, ши дїн маї мѡлте пѡрдїї але Ѣрманїеї, Сїлезіа, Боетїа, Австрїа свїепїоре, Сасонїа. Ынеле дїн ачесте ѡерїї аѡ фѡкѡт їнѡлѡчїзне, кѡ каре аѡ дескредїтат манѡфактуреле кѡ дамѡл пѡлїкѡлї.

Пѡнзѡ маї мѡлтѡ де їнѡ ши кѡнепѡ фак їн Ѣрманїа, апої їн Ирландїа, Скоѡїа де т. зїї ши де т. нїпте, Франчїа, Елвекїа, Рѡсіа, Полонїа, Галїѡїа. Чеа маї вѡнѡ ѡ чеа дїн Белѡїї, Франчїа де т. нїпте, Елвекїа ши дїн вѡеле пѡрдїї але Ѣрманїеї. Де спечїале вѡнѡтате ѡ кѡнепа де Оланда, Енглїтера, Франчїа, Італїа, Елвекїа. Франчїа, маї мѡлт дѡкѡ Оланда авѡрѡ їн тѡмп їнделѡнѡт чеа маї таре довѡндѡ дїн фаврїкѡчїзнеа кѡнепїї. Англїа епсашїї кѡтпѡра хѡртїа чеа маї фїпѡ дела оландезїї ши Фрѡнчїї пѡлѡ їн тѡмпїрїеле честе дїн вртѡ, ма апої фаврїчеле врїтанїче фечерѡ прогресе атѡт де рапезїї їн кѡт акѡм аѡ хѡртїѡ де еспъртат. Ын Рѡсіа се фаврїкѡ хѡртїѡ пѡдїпѡ; їн Ѣрманїа фортѡ мѡлтѡ, пентрѡкѡ немѡдїї скрїѡ мѡлт ши копсѡтѡ мѡлтѡ хѡртїѡ, ма хѡртїа немѡдѡскѡ ѡ маї реа де кѡт чеа де Оланда, Франчїа ши алте ѡерїї. Дїн кѡнепѡ фак маї кѡ сѡтѡ лѡкрѡрїї грїесе, родїврїї, фѡнїї, пѡнзѡ пентрѡ таре. Комерчїѡл чел маї естїнсѡ кѡ фѡнїї ши пѡнзѡ пентрѡ пѡї лѡ фаче Рѡсіа, апої Оланда.

Манѡфактуре де Вѡтѡак.

Ын ачест рат се десїнѡе Енглїтера, Франчїа, Елвекїа ши вѡеле пѡрдїї але Ѣрманїеї. Ын Енглїтера дела 1830 се їмпортѡ нѡ аѡ кѡм кѡте 160,000,000 лївре тарї де вѡтѡак, дїн каре се фак манѡфактурїї де валїоре де 54,000,000 л. стерлїне. Де атѡнчїї їнкоче нѡма їн Англїа ши Ирландїа сїпгѡрѡ лѡкрѡ 35,000 де теларїї ла десѡтѡ де пѡнзѡ де вѡтѡак, дїн коптрѡ Франчїа, Ѣрманїа, Італїа, Іспанїа, Рѡсіа. Скандїнавїа ла оламѡт нѡ авѡѡ маї

мѡлїї де 15,000. Ын тѡмпїрїеле повїсіме аѡ крескѡт таре їн Енглїтера ши манѡфактуреле де вѡтѡак, кѡ тїте кѡ ачѡстѡ їндѡстрїѡ а їнїантат мѡлт ши їн Стателе Ынїте амерїтане, ма їн челеламте пѡрдїї але контенїтелѡїї Европѡїї аѡ скѡзѡт маї мѡлте ратѡрїї де їндѡстрїѡ манѡфактурїче, ши їн месѡра аста апої тот маї креск манѡфактуреле Енглїтерѡї.

Фаврїче де тѡѡак.

Кѡлїтїѡчїзнеа ши фаврїкѡчїзнеа тѡѡакѡїї ѡ свѡзѡт маї їн тїте Стателе дїн Еуропа ла леѡїї партїкѡларїї, ши вїндереа тѡѡакѡїї ѡ регалїѡ маї їн тїтѡт Еуропа; їн вѡеле ѡерїї але Ѣрманїеї нѡ ѡ опрїѡтѡ вїндереа тѡѡакѡїї, ма кѡлїтїѡторїї ши вѡнзѡторїї де тѡѡак пѡлѡтеск ѡ даре авѡтїѡтѡ. Фїїндѡ вїндереа тѡѡакѡїї регалїѡ, фаврїкѡчїзнеа лѡїї ѡ де ѡ їмпортѡнѡдѡ партїкѡларе. Фаврїчеле челе маї їнсеїнѡате де тѡѡак ле аре Спанїа, Енглїтера ши Австрїа, аре ши Белѡїїл, Оланда, Франчїа, Прѡсіа, ма нѡ свѡт де атѡтѡ їмпортѡнѡдѡ ши фолосѡ ка челе маї депїанте. Де пѡдїпѡ їнсеїнѡтате свѡт челе дїн Данемаркѡ, Свекїа, Рѡсіа. Матерїа прїѡтѡ ѡ дѡ чеа маї таре парте Амерїка; їн Еуропа Іспанїа, Тѡрчїа, Ынѡвїрїа, Ардѡлѡл, Галїѡїа, Ѣрманїа, Рѡсіа. Чел маї вѡнѡ тѡѡак дѡ Тѡрчїа, Іспанїа, Ынѡвїрїа.

Фаврїче ши рафїнѡрїѡ де зѡхарѡ.

Челе маї мѡлте ши маї вѡне рафїнѡрїїї де зѡхарѡ се аѡлѡ дѡкѡ пѡлѡ акѡм їн Ѣрманїа (маї алес їн Амѡвѡргѡ) апої їн Оланда, їн Енглїтера, ма їн Оланда ши їн Амѡвѡргѡ аѡ свѡферїт мѡлт фортѡ дїн кѡсѡт трекѡтелор евенемїнте полїтїче, апої ши пентрѡкѡ креште неїнчетат рївалїтатеа пѡчїзнїлор їн тїте ратѡрїї де їндѡстрїѡ.

Дѡнѡ ѡерїїле їнсеїнѡате челе маї потаверїї рафїнѡрїїї свѡт їн Іспанїа, Франчїа, Данемаркѡ, Свекїа, Прѡсіа, Рѡсіа. Сѡт ши їн Італїа їн Медїолѡнѡ, Венекїа, Анкона ши аїреа.

Кѡнд ера опрїт комерчїѡл тарїтїм свѡт Наполеоне чел таре, с'аѡ стѡдїат мѡлте гѡвернїѡе а свїлїнїї лїнса зѡхарѡїї де колонїїї кѡ алте прїдѡнѡте европене, скотеаѡ зѡхарѡ дїн стрѡвѡрїї, пере, прѡне, тере, ма сїречїармїнѡте дїн панїї. Акѡм де вѡнд с'а лїберат комерчїѡл тарїтїм, нѡма дѡхарѡл дїн панїї потѡ ста фадѡ кѡ чел де колонїїї. Препѡрѡчїзнеа естѡїѡелїѡ де зѡхарѡ а фѡкѡт маї тарїї прогресе декѡт опїзнѡе їн Франчїа ши Ѣрманїа. Опїреа їнтрїдѡчерѡїї естѡїї рат де їндѡстрїѡ їн Ардѡл се кѡвїне репосатѡїї дїмне Csáky. соїїїїї

лѣ Іоане Іожика фостѣлѣ прециде гверніале. Ін Савиніѣ дѣкъ ѣ фабрикѣ де зѣхарѣ, паниі пентрѣ зѣхарѣ і кѣлѣтѣв Сасіѣ. Бине ар фѣ дѣкъ с'ар ін-тродѣче шѣ пе аіреа кѣлѣтѣра лор фѣіндкѣ свѣт вѣнѣ шѣ де тѣжкатѣ.

Манѣфантѣреле де лѣнѣ.

Ін зѣмеле нѣстрѣ зсѣл пѣнѣреѣ де лѣнѣ нѣ ѣ аша інтѣнѣсѣ кѣт ера пѣнѣ ла секѣлѣ XVI. Ін тѣмѣрѣле маѣ нѣбе зсѣл лѣнѣ а маѣ свѣзѣт фѣіндкѣ с'а ітродѣче таре зсѣл тѣтасѣ шѣ ал Бѣтѣвѣкѣлѣ. Англіа, Франчіа, Белдіѣл, Цѣрманіа, Пѣрсіа шѣ провиндеге цѣрманіче але Австріеѣ даѣ пѣнѣра чеа маѣ фѣнѣ; тапѣтеле челе маѣ вѣне свѣт челе де Паріс шѣ Белдіѣс; маѣлѣрѣле челе маѣ реѣвѣмѣте вѣнѣ дѣн Тѣрчіа.

Ін Іспаніа свѣт ѡрежѣте маѣнѣфантѣрѣ де лѣнѣ де вѣнѣтате спечіале пентрѣ лѣна чеа есчелѣнте де Іспаніа, ма нѣ даѣ продѣпте де ажѣнѣсѣ пентрѣ дѣрѣ; тот ачѣста се ноте зѣче шѣ де Портѣгаліа, Італіа, Елѣвѣдіа, Дѣніа, Сѣвѣдіа, Норѣвѣдіа, Пѣсіа, Галідіа, Ънѣгѣріа, Ардѣлѣл, маѣнѣфантѣреле ачестора дѣнкѣ нѣ копере лѣнселе дѣреѣ, кѣ тѣте кѣ ін дѣрѣле ачесте тѣлте персоне шѣ фак еле інселе тѣр-фѣле де лѣнѣ челе пѣчесарѣ пентрѣ дѣтѣрѣкѣшѣнѣте.

Пентрѣ перфенчіѣнеа маѣнѣфантѣрелор де лѣнѣ с'аѣ ітродѣче фѣрте тѣлте маѣшѣне де апѣ шѣ де вѣнѣре маѣ алес ін Англіа; челе маѣ меморавѣрѣ свѣт челе че торк шѣ дѣсѣ лѣна шѣ даѣ хѣйна гѣта фѣрѣ сѣ фѣнѣ вѣо лѣнсѣ ка сѣ лѣкѣре шѣ отѣл ла еа. Дѣнѣ Англіа чеа маѣ інтѣнѣсѣ аналѣкѣчѣне а тѣканістелор ачестора с'а фѣкѣт ін Австріа шѣ Пѣрсіа.

Ін Ардѣл Сасіѣ фак чеа маѣ тѣлѣтѣ пѣнѣрѣ, лѣна ѡ кѣмпѣрѣ дѣла Ромѣнѣ, фѣіндкѣ Сасіѣ ѡѣ нѣ дѣнѣ; Ромѣнѣ прѣпріетарѣ де ѡѣ пѣн'акѣт трѣмѣтеаѣ лѣна фабрѣчелор дѣн Ънѣгѣріа шѣ Віена; ін пѣнѣне локѣрѣ фак шѣ пѣнѣрѣ пентрѣ комѣрчіѣ. Ворѣ дѣвеа сѣ інтѣрѣдѣкѣ шѣ пѣнѣрарѣ ардѣленѣ маѣшѣнеге де торѣ шѣ де дѣсѣтѣ.

Манѣфантѣре де тѣтасѣ.

Фабрѣкѣчѣнеа тѣтасѣ ла інченѣт фѣ адѣсѣ дѣн Асіа ін Гречіа, апѣѣ пѣла жѣметатеа секѣлѣлѣ XII фѣ ітродѣсѣ ін Січіліа, шѣ де аколо ін тѣтѣ Італіа чѣеалѣтѣ. Італіа да фабрѣкѣте де тѣтасѣ ла тѣтѣ Ъвропа пѣнѣ кѣнд с'аѣ редікатѣ фабрѣчеле фѣрѣченѣтѣ, каре ле-аѣ дат індѣрѣнтѣ пе челе італіче шѣ іспанѣ; тѣтѣсеріеле Англіеѣ свѣт фѣрте свѣтѣне, фѣіндкѣ Англіа адѣче де аіреа тѣте матѣрїеле прѣме шѣ пѣлѣпѣте свѣтѣнѣ пе лѣкѣрѣторѣ.

Фабрѣчеле де Віена, Берлін, Лѣнсіа даѣ маѣнѣфантѣрѣ каре се пот пѣне алѣтѣреа кѣ челе фѣрѣченѣтѣ. Ін Елѣвѣдіа дѣнкѣ ѣ інфлоріторѣ ачѣстѣ індѣстрѣ, маѣ алес ін Басілеа шѣ Цѣтѣрѣк. Прѣдѣзѣте свѣт шѣ маѣнѣфантѣрелеге де тѣтасѣ але Тѣрчіеѣ дѣн Константінополе, Тѣсалонічеа, Адріанополе шѣ Алепо. Ін фабрѣчеле Пѣсіеѣ се лѣкѣрѣ тѣтасѣ де Кіна, Пѣрсіа, Італіа. Ін Далмѣдіа, Ънѣгѣріа, Галідіа, Дѣніа, Сѣвѣдіа се афѣлѣ фѣрте пѣнѣне фабрѣче де тѣтасѣ, шѣ ачесте свѣт ін зѣрѣле капіталѣ.

Фабрѣче де фѣрѣ шѣ де ѡделѣ.

Алѣнд Ъвропа фѣрѣ тѣлѣт, с'аѣ імѣлѣт шѣ фабрѣчеле де фѣрѣ шѣ де ѡделѣ. Маѣ тѣлте дѣкѣт аіреа свѣт ін Англіа, Цѣрманіа, Франчіа, Сѣвѣдіа, Норѣвѣдіа, апѣѣ ін Белдіѣ, Іспаніа, Ънѣгѣріа, Ардѣл, Італіа, Пѣсіа; Оландѣ, Елѣвѣдіа, Тѣрчіа се дѣітѣнѣ пѣзмаѣ кѣ знеле рѣмѣрѣ спечіалѣ де індѣстрѣ де фѣрѣ шѣ ѡделѣ. — Челе маѣ марѣ верѣсѣторѣ де фѣрѣ (fusoria, fonderie de ferro) ін тѣтѣ Ъвропа свѣт челе дѣн Скодіа. Аічѣ се вѣрѣсѣ лѣкѣрѣрѣ де фѣрѣ де тѣтѣ маѣнерѣ, інченѣнд дѣла челе маѣ мерѣнѣте пѣнѣ ла челе маѣ марѣ, кѣт свѣт тѣнѣрѣле. — Манѣфантѣрелеге де ѡдел челе маѣ варіате шѣ лѣкѣрате кѣ чеа маѣ тѣре тѣестрѣ свѣт челе дѣн Сілезіа пѣрсіанѣ; челе де Брандѣвѣрг, Берлін, де Боеміа, Стіріа, Франчіа. Пѣсіа стаѣ індѣрѣнтѣлѣ ачестора. — Маѣшѣнеге де вѣнѣре менѣте пентрѣ зсѣрѣле челе маѣ дѣверѣсѣ, шѣ де тѣтѣ фѣрѣма де пѣтере се фабрѣкѣ маѣ алес ін Енглѣтере. Белдіѣ, Франчіа, Баваріа.

Дѣн фѣрѣла де фѣрѣ шѣ де ѡдел се фѣче ѡ тѣл-дѣне стѣрѣордѣнарѣ де аче де кѣсѣт шѣ тѣтѣ ма-нѣера; негодѣлѣ кѣ ачеле дѣ сѣме фѣрте інсѣмѣнѣте знор дѣрѣ, спечіаршѣнѣте Англіеѣ шѣ Франчіеѣ. Мѣр-фѣле ачесте се вѣнд кѣ зн прѣціѣ де тот тѣк, пентрѣкѣ фѣкѣтѣлѣ лор ѣ тѣре кѣ спорѣ де кѣнд с'а ітродѣче імѣнѣрѣдѣреа лѣкѣрѣлѣ; зн акѣ трѣче прѣн вѣо 10 тѣнѣ де лѣкѣрѣторѣ пѣнѣ ажѣнѣге ін тѣна негѣнѣдѣторѣлѣлѣ. ѣ свѣнѣсѣ ла 18 оперѣчѣнѣ дѣверѣсѣ; 10 ѡменѣ фѣа інтѣрѣ ѡ зѣ 48,000 де аче, знѣл кѣте 4800, алтѣмѣнѣтереа вѣѣа ар фѣче зн фѣзр сѣн-гѣр кѣте 20 пе зѣ. Се нѣте імѣнѣрѣдѣ лѣкѣрѣлѣ ачестор аче дѣнкѣ шѣ маѣ тѣре ка се трѣкѣ прѣн 60 де тѣнѣ, кѣт зѣче-Рѣѣ, пѣнѣ ажѣнѣге ла негѣнѣдѣторѣ, агѣнѣ ар продѣвѣче пѣзма знѣл 15,000.

Ін дѣперѣ зсѣл фѣрѣлѣлѣ ѣ маѣ тѣре ін Англіа дѣкѣт ін ѡрѣ каре алѣтѣ дѣрѣ а Ъвропеѣ, фѣіндкѣ Енглѣзѣ лѣѣ адопѣрат ла тѣлте лѣкѣрѣрѣ, ла каре адопѣраѣ маѣ пѣнѣте алге матѣрїѣ Енглѣзѣ ін лок

de пѣтръ ашгерѣ дръмъ къ ферѣ: фак скърї пї тренте де ферѣ, коперїше де касъ, павїменте дѣкъ шї касе интреѣ де ферѣ. Ін тѣмїї дїн зрїтъ аѣ адоперат таре феръ пї афаръ де Англіа ла фачереа подстрїлор, лѣнтрїлор, дѣкъ шї а пїлор марї.

Фаврїче де глажъ, оглїнзї (*iega, cotatori*).

Глажа ера форте раръ ин Еврона пльъ ла 1500. Чеа маї таре парте де глажъ де еспрѣтат се фаврїкъ азї ин Англіа, Сведїа, Норвеѣа, маї пълъ ин Церманїа, маї възъ ин Боемїа. Ін а. 1803 шї 1804, кжд ера ачѣстъ индѣстрїя ин флореа са чеа маї таре ин Боемїа, кждїга Боемїа дїн комерчїял крїсталълї 12 мїліонї де флорїнї не анѣ. Маї тарзїѣ а кѣзѣт ачѣстъ трафїкъ, та фаврїчеле Боемїей де крїстал вор дѣра тотѣшї атѣт пентрѣкъ Боемїа аре пълъте шї ешелїндї матерїї прїме пентрѣ ачѣстъ индѣстрїя, кѣт шї пентрѣкъ аре лѣкрѣторї пълдї прїченѣторї ла денса. — Оглїнзїле (Сїекї) челе маї предїїте свнт челе де Испанїа, Франчїа (Парїс), Англіа (Лондра etc.), Рѣсїа (Петрѣвѣргѣ) шї де Боемїа. Чеа маї таре парте а фаврїчелор ачестора пѣте верса оглїнзї де месѣра чеа маї таре.

Ачесте свнт ратѣрїле челе маї прїнчїпарї але индѣстрїей манѣфактрїче, ерѣ сїстемеле де продѣнчїзне свнт дѣе прїнчїпарї шї а треїа ресълът дїн комбїнѣчїзнеа амендѣрора.

А) Сїстема прїмъ се пзмеште а тѣестрїлор фаврїкѣторї. Индѣстрїашїї де сїстема аста пѣ адоперъ машинеле, пїчї импѣрдрїеа лѣкрѣлї кѣт ам везѣт къ фак Енглезїї, ачеле лѣкръ къ капїталї пїчї шї ласъ лѣкрѣторїлор тот кждїтїл шї тѣтъ пердереа; сїстема аста прекѣтїнїеште пльъ акѣт ин Церманїа.

Б) Сїстема фаврїчелор марї, каре черѣ капїталї марї, адоперъ машинеле шї импѣрдрїеа лѣкрѣлї, та лѣкрѣторїлор ласъ пѣта мерchedea сїнгѣрѣ, кждїтїл шї пердереа о концентрѣ тѣтъ ин персѣна интрепрїнзеторїлор. Ачѣстъ сїстемъ е прекѣтїнїторїѣ ин Англіа шї devїне о печесїтате пентрѣ тѣте пѣчїнїле, каре аѣ де а се лѣпта къ фаврїчеле челе марї енглезсїтї, фїїндкѣ къ машинеле шї къ дївїсїзнеа лѣкрѣлї се крѣдѣ тїмпѣ тѣлѣ, шї остенѣлъ, дѣкъ шї спесе тѣлѣ, шї адеце орї се дождѣндѣск продѣїте маї възне.

С) Сїстема кооператївѣ. Ынде допнеште сїстема аста, аколо лѣкрѣторї-шї пѣн ла одалът капїталїле персѣналї шї възншїтї, шї алегѣ о дїренчїзне шї лѣкръ свнт манѣдѣчереа ачестїа,

кждїтїчеле шї пердереїле се импартѣ интре лѣкрѣторї ин пронорчїзнеа капїталїлор, аша кѣт фїкѣрѣїа-ї вїне въз кѣтѣ де кждїтїгѣ сѣѣ де пердере дѣпъ импурежѣрїї. Ін сїстема аста лѣкрѣторїї пѣ свнт пѣта мерchedea ка ин чеа маї дїнаїте, та свнт интрепрїнзеторї, шї аз шї инсепнѣтате афаръ де фолосѣ; сїстема аста знеште ин сїне фолоселе амендѣрорѣ челорлалте сїстемѣ, се лѣдеште дїн зї ин зї тот маї таре маї ачес ин Франчїа шї ин Белѣїѣ.

Комерчїял.

Вѣзѣрѣм къ Евронейї интрек не тѣте попереле пѣтѣнтѣлї къ индѣстрїа манѣфактрїче, аша і интрек шї къ комерчїял. Евронейї фак комерчїѣ интре сїне, шї къ челеалте попѣре але гловлїлї пѣтѣнтѣск. Се дескрїем дар не свѣрт шї стареа комерчїялї, фїїндкѣ омѣл пѣ е, пѣчї пѣ і се кѣвїне се фїѣ пѣта егоїст, пѣчїнїалїст, патрїот, та шї космополїт; пѣчїнїалїст лѣ фаче пѣтѣ-са не тот омѣл патрїот патрїа лїверѣ, комерчїял космополїт, егоїст се фаче фїѣкарѣ де сїне инсѣнї.

Комерчїял се пѣртѣ не зскат шї не таре. Артеа пазтїкъ сѣа перфенчїзнат таре де кжд сѣа дескоперїт Ысола, шї де кжд се аплекъ аворъ ла пѣї; пѣїле сворѣ маї таре де кжд сѣа инсѣнїт вѣпѣреа къ пензеле, акѣт пѣ е пїчї о парте де пѣтѣнт каре се пѣ фїѣ вїсїтатѣ де Евронейї о пентрѣ черчетѣрї пѣтїентїфїче, о пентрѣ кждїтїгѣ пемїжлѣчїт. Аша Евронейї адѣк тот фелїѣ де лѣкрѣрї дїн челеалте пѣрдї але лѣмїї, шї-шї инавѣдѣск патрїа лорѣ, ле дѣк челе де прїсѣс, анронїѣ не челеалте попѣре шї ле фак де се кѣноск. Афаръ де ачесте Евронейї аѣ афлат шї мїжлѣчїреа де а свѣзне не ачеле попѣре.

Ин зїлеле пѣстрѣ Енглїтера есерчїтѣ комерчїял чел маї интїнсѣ шї чел маї инсепнат атѣт ин Еврова, кѣт шї афаръ. Інїанте де Енглезї фѣрѣ Оманзїї, маї пїанте Испанїї шї Портѣгалїї, шї инїантеа тѣтѣрорѣ Венедїанїї, карїї цїнѣрѣ комерчїял чел таре дїн лѣме. Крїстофор Колѣмбѣл дескоперї лѣмеа пѣвѣ ин 1492, шї Васко дї Гама ин 1497 инсепнѣ о калѣ пѣвѣ кѣтрѣ India де ресѣрїтѣ. Ачест евенемент пѣтѣ дїренчїзнеа комерчїялї Евронейї челїї естернїѣ; пѣсѣчїзнеа деографїкѣ а знорѣ цѣрїї determїнѣ импортанца лор чеа комерчїале, шї дїмпрезнѣ къ ачѣста таре парте дѣкъ шї пѣтереа лор полїтїкѣ. Ін зрша ачестей, скїтѣрїї цѣрїле ансѣне але Евронейї анѣкарѣ а фїскалїл комерчїялї естраѣсѣ

роненѣ иа локъа церѣлор дела мареа медитеранеъ. Еакъ че исементате аре, кжд се дескопере о кале позъ не маре, сѣх кжд се траце въ дрѣм де ферь не зидеа; знеле ка ачесте сѣнт пеште евенемѣнте марѣ, каре скѣмъ релъчѣнѣле де маї пайнте, шѣ фак позе, иналцъ шѣ рѣнезъ негъдцѣторѣ шѣ церѣ истрецѣ!

Дела дескоперѣеа Амерѣеѣ, кжд се ичепѣ комерчѣа чела маре марѣтѣмъ ал Европѣеѣ, нечѣодатъ нѣа фост маї таре шѣрѣнѣнт комерчѣа естеро декът дела 1803 пѣнъ ла 1813 прии система континентале; къ ачѣста а вѣрт Наполеон съ опрескъ не Европѣеѣ дела комерчѣѣ къ колонѣле, се комватъ монополѣа Англѣлор, шѣ се иимеже индустриа пѣчѣнѣлор европене.

Комерчѣа Европѣеѣлор не маре.

Интре кълѣле комерчѣаѣ марѣтѣмъ европѣеѣ чеа маї маре ѣ чеа дѣн мареа Балтѣкъ. Иа тѣмъ де паче есѣ шѣ интръ прии Сѣнд тот анъа маї мѣлт де 10,000 де пѣѣ; алте 700 трек прии мѣкъа Белт, шѣ ка ла 900 прии кананъа Шлесвѣг-Холштаѣн. Прииод парте ла ачест комерчѣѣ маї тѣте пѣчѣнѣле марѣтѣмъ европене, маї алес: Англѣѣ, Рѣшѣѣ, Сведѣѣ, Оланзѣѣ, Пѣрѣсианѣѣ шѣ четъдѣле анзеатѣче; дѣкъ шѣ Фрѣнчѣѣ, Испанѣѣ, Португалѣѣ иѣѣ парте нѣ демѣлтъ ла комерчѣа Балтѣеѣ.

Дѣнъ чела дѣн Балтѣкъ чела маї маре комерчѣѣ марѣтѣмъ европѣеѣ се фаче иа Медитеранеъ, адекъ интре лиманърѣле испане, фрѣнчештѣѣ, италѣане, шалърѣле де т. нѣнте але Афрѣеѣѣ, Арчѣнеларъ шѣ Тѣрчѣа. Ла ачестѣ комерчѣѣ аѣ парте инаѣнте де тоцѣ Фрѣнчѣѣ, Англѣѣ, Австриа, Стателе Италиѣѣ, исеъледе Ионѣе, апоѣ Сведѣа шѣ Данѣмарка. Комерчѣа левантѣкъ се есерчѣѣ де Австриа шѣ Рѣсѣа дѣкъ шѣ не вскат, шѣ не Дѣнъре; иѣѣ парте дѣн ачест комерчѣѣ шѣ знеле церѣ дѣн Цѣрманѣа, шѣ Елвѣдѣа.

Де преа маре импортанцъ ѣ апоѣ комерчѣа Рѣсѣеѣ къ Тѣрчѣа не мареа Нѣгръ. Иа тѣмъ интрѣ ачест комерчѣѣ ера икѣкъ тѣтрѣлор пѣчѣнѣлор марѣтѣмъ, нѣма австриаѣлор шѣ рѣшѣлор се дедѣ воѣ лѣверъ иа пѣтереа траптанелоръ а паега не мареа Нѣгръ, ма нѣма къ васеле лор. Иа траптанѣла де паче дѣн 25. Ивнѣѣ 1802 интре Франчѣа шѣ Портъ се дедѣ шѣ Фрѣнчѣлор пѣегъчѣне лѣверъ не мареа Нѣгръ. Пѣдѣн дѣнѣчеа Тѣрчѣа кончесе ачест дрепт шѣ Англѣлор, шѣ пела капетъа анъаѣѣ 1802 Рѣсѣа се ивоѣ ка оланзѣѣ, испанѣѣ шѣ неаполѣтанѣѣ се потъ черчѣта портърѣле рѣсештѣ дѣн мареа

Нѣгръ. Интрѣ ишѣнѣлѣреа траптанѣлаѣ де Авѣрман Портъ а пермесѣ дѣнѣчеа ка се потъ трече прии Дарданелеле пѣнтѣтеле попорѣ, шѣ дѣкъ Сарзѣѣ шѣ Данѣѣ.

Иа Тѣрчѣа комерчѣа се есерчѣѣ маї мѣлт де пѣчѣнѣле стрѣѣне декът де сѣвѣдѣѣѣ отоманѣ, тоцѣшѣ ачест комерчѣѣ ѣ фолосѣторѣѣ Тѣрчѣеѣ нентрѣ продѣнтеле челе мѣлте каре ле дѣ ачѣстѣ цѣрѣ.

(Ва зѣма дѣн а. вѣиторѣѣ.)

Din Peicicrmas p̄kateilor̄ feteieuti dn̄a Lord̄s Mackintosh.

Преъкъвѣтаре. Нѣ нѣмаѣ къдѣва дѣнтре фѣлософѣѣ векѣлоръ елѣнѣ, чѣ шѣ маї мѣлцѣ вѣрѣадѣ дѣн чеѣ маї дѣделенцѣѣ аѣ векърѣлоръ нѣостре дѣшѣ фрѣштѣнтарѣ мѣнтеа дѣн тогѣ кѣпѣлѣ, нентрѣка съ афле знѣ мѣжлокъ де дѣнтѣкаре а патъреѣ фетеиентѣѣ къ чеа вѣрѣѣтѣскъ, де каре есте осевѣгъ атѣтѣ де мѣлтѣ, дѣкътѣ атѣтѣ знѣѣ елѣнѣ, кътѣ шѣ къдѣва дѣн францѣозѣ аѣ венѣтѣ ла иѣеа, къ фетеѣа нѣ ѣ омѣ, чѣ о алтѣ фѣнтѣрѣ констѣторѣ дѣн алте елементѣ, дѣкътѣ прекъмѣ се шѣте, ла фетеѣ прекъмпѣнѣште тогѣдеаъна сѣмъцѣлѣ шѣ сѣмъдѣштѣлѣ, иарѣ ла вѣрѣатѣ маї мѣлтѣ жѣдеката. Дѣн челе дѣн зѣмъ се дѣнвоѣрѣ маї тоцѣѣ, къ прии о вѣрѣшѣтере мѣлтѣ маї вѣнъ декътѣ лѣ сѣа датѣ пѣнъ акѣмѣ ла челе маї мѣлте фетеѣ дѣн лѣме сѣар маї пѣтеа дѣдрепта шѣ анлана сѣпѣрѣтѣореа дѣферѣнцъ че домпешѣте дѣнтрѣ патъра фетеѣлоръ шѣ а вѣрѣадѣлоръ. Дѣнѣ медѣчѣ дѣнсъ кредѣѣ, къ ачѣста нѣ се ва пѣтеа фаче пѣчѣодатѣ, дѣн назѣкъ къ пѣкъсѣтѣореа патърѣ дѣнатѣ ла фачереа омѣлѣ шѣ а фетеѣѣ а воѣтѣ ашеа, ка дѣнтре ачесте дѣкъ фѣнтѣрѣ сѣ домпѣскъ о вечнѣкъ опѣсѣдѣне, каре съ се асѣмене преа вѣне къ чеа че пѣнѣнѣ доѣ полѣ дѣн шѣтѣнѣде десѣре електрѣчѣтате. Фѣе дѣн лѣнса вѣрѣшѣтерѣѣ морале шѣ дѣделесъале, пѣрчѣдѣ тѣкар шѣ деадрептѣлѣ дѣн патърѣ, десѣлѣ атѣта, къ неѣдѣелѣцѣереа, неънѣреа шѣ неѣштѣпѣкареа че домпешѣте дѣнтре партеа вѣрѣѣтѣскъ шѣ фетеѣеѣскъ маї дѣн тогѣ лѣмеа, къ къте пѣдѣне есчѣенѣнѣнѣ шѣлѣгѣѣосе, есте фѣрте дѣнтрѣсѣтѣоре, дегрѣдѣторѣ де оменѣме кѣарѣ шѣ дѣн фаѣа фѣрѣлоръ шѣ сѣрпѣтѣоре де фѣрѣчѣреа фамѣлѣлоръ, попорълоръ, наѣнѣнѣлоръ, статърѣлоръ.

Сѣа зѣсѣ маї де мѣлтеорѣѣ де кътрѣ дѣделенцѣѣ пѣштѣнтѣлѣѣ, къ къшоштѣнѣа де сѣне есте челѣ маї сѣгърѣ мѣжлокъ де ашѣ дѣдрепта шѣ кореѣе, иѣма. къцѣтѣлѣ, сѣмъдѣштѣлѣ, датѣпеле,

пъравзіле. Требже съ търговіескъ орї чіне, къ
Фетеіле се взноскъ не сінеш Форте пѣдінѣ шї
Форте рѣѣ. Еле сире ачестѣ скопѣ аѣ окасїне
мѣлѣ маї пѣдїнѣ декѣтѣ вървациї, карїї дн мїж-
локѣлѣ валрїлорѣ лѣмїї се Фрѣкъ шї се стрѣжескъ
къ тотѣлѣ аалѣ мїнтра. Децї лорѣлѣ Mackintosh
лѣѣ аспрїшї песїса остенѣлѣ де а стѣдіе не Фе-
теї шї а пѣтрѣнде ла кнонгїнѣа тѣтѣрор слѣвї-
чнїлорѣ не каре ле аѣ днпселе дн стареа де о
крештере а лорѣ сѣѣ пѣлѣ, сѣѣ Форте стрїкатѣ,
скѣчїетѣ, днтортокатѣ, каре ле днпвѣвненте дн
локѣ де а ле днделенцї. Ачалѣ кнноскъторѣ де
Фетеї зіче дн картеа са днтре алте маї мѣлѣте зр-
мѣтореле: Вої Фетеїелорѣ афарѣ дн касѣ
свнтетї кадрѣ, дн одѣїле вѣстрѣ клопоте (кѣчї
гѣра пѣ въ маї таче), дн вѣкѣтѣрїе маїде сѣл-
ватїче (сѣгріетѣре рѣѣ), кнндѣ вѣгѣмацї не отѣ
въ Фачецї сѣїнте, кнндѣ вѣаѣ вѣгѣматѣ алцїї,
свнтетї Фзрїї, дн економїа вѣсгрѣ свнтетї пѣмаї
пеште комедїанте (пѣмаї кѣтѣ въ лѣвѣдцї кѣ
свнтетї економѣ), шї — дн патѣлѣ вѣстрѣ, аколо
свнтетї економѣ. . .

Фетеїле аѣ мѣндрїа калорѣ, мѣшкѣ ка
кншї, свнт шї економѣ ка алвїнеле, днсь пѣ ле
лїпсенте нїчї акѣлѣ ачестора. (Ва зрѣма.)

Б А Р К А.

Пѣшеште лїп о варкѣ не знда адоршїтѣ!
Респектѣзѣ-ал патрѣї рѣпаос трекѣтор;
Іпїта теа де сгомот кѣ тотѣлѣ овосїтѣ,
Ка ла зн скѣтп товаршн сѣпкредѣ л'ал тѣѣ свор.

Нортѣмѣ 'н сѣс, дн латрїї, ор знде вреї шїцї
плаче,

Знде те 'мїцїце вѣнтѣл, саѣ знде тѣ дорештї;
Тѣте 'мї свнт д'опотрївѣ, дакъ тѣ дѣчї дн паче,
Дакъ кѣ мѣлѣшїре ведерѣа'мї рѣтѣчештї.

Вої кнлѣштенї, о знде, кѣ кѣтѣ вѣкѣрїе,
Де че сѣїршїт порнїтѣ, кѣ че кѣцет вѣрат,
Барка теа тот дѣзѣпа н'а вѣстрѣ 'мїпѣрѣдїе,
Ка 'нтр'але еї копрївѣсрї жѣкннд с'а презѣмлат.

Днпїцїцї не гѣлхарїї а кѣрор дндрѣспѣлѣ,
Кѣ трѣпѣрї сѣпѣратѣ, кѣ шордї въ отрѣвек,
Че днтоктеск комплотѣрї, шї Фѣрѣ де сѣїлѣлѣ,
Анрѣне де перзаре, зчїдерї кнззесѣ.

Днсь меланколїа, аторѣл шї пѣлчереа,
Прїїшїцїле весел ка не аї вострї Фїї;
Еѣ въ кнпоск тѣрїреа, еѣ въ слѣвек пѣтереа,
Кннд алерг п'але вѣстрѣ мѣлѣт змѣде кѣтпшї.

Дн рѣгѣчїга'тї варкѣ, че-о лас ла днгѣшїларе,
Окїї теї кѣтре черѣрї зїмїт дї адїптез;
Сенїзл лор днсѣлѣ сѣїлѣлѣ шї тїраре;
Еѣ тѣ рог дн тѣчере, вѣрс лакрїтї шї тѣ 'нкрѣз.

Черѣл о сѣ не-ажѣте, зічеа а теа їзвїтѣ,
Ел пѣлѣ акѣт таче! Сѣ п'о Фї аскѣлат?
Шї пѣте фрѣмѣсѣеа а о ведеа мѣхнїтѣ,
Адѣкнндѣї дрепт жергѣ сѣспїп пѣдлчетат?

Дакъ днтр'астѣ чѣсѣрї де вїе десѣлтарѣ,
С'ар аѣла лѣнгѣ мїне. . . мїнѣт дѣмнезеїт
Вїеаца пѣ стѣ 'н зіле, шї еѣ кѣ 'нпредїндаре,
Кѣтѣ 'мї рѣмѣне-аш дао, 'мї аш зіче: Ам трѣїт.

Мерцї, мерцї зшѣрѣ варкѣ, дн дрептѣ челеї стеле,
Кѣреїа 'ї ам дат пѣте. . . зп пѣте че слѣвек,
Нѣте че'н днфокареа днкнпїреї теле,
Пе стрѣлѣчїга'тї фрѣпте, дн вѣз шї дн чїгесѣ.

Аколо те опреште, аколо прївѣгѣзѣ,
Кѣт рѣза еї аспрї'цї п'аспрї'мї ка зїмвї;
Кннд ва перї кѣ пѣнтеа, атѣчї те депѣртѣзѣ,
Шї їар кѣ пѣнтеа вїно ла днпса а прївї.

Пѣлѣ кннд Ферїчїреа, атѣга аштенатѣ,
Дншї ва рѣсїлѣтї вѣкѣрї трекѣте кѣ апар;
Дакъ ш'астѣ пѣдежде, ка алтеле 'ншелатѣ,
Н'о трече ка пѣдеждеа, шї п'о Фї дн задар!
(Г. Алессандрескїл.)